

La nina dels senyors Molins

I

Són les onze del matí i el carrer Major bull de moviment; avui és dia de Mercat. Una gran concurrència omple el carrer fent difícil el bellugar-s'hi. Parades farcides amb tota classe de gèneres temptadors, ofereixen, persistentment, els seus productes als curiosos vianants. Entre la cridòria i el brogit, obrint-se pas entre la gent, la Rosalia va d'un lloc a l'altre, tafanejant aquí i allà, per si veu alguna cosa que li pugui interessar. No és pas que necessiti de comprar res, amb les quatre coses que té ja s'arregla; no és dona de gaires compliments ella. Tampoc no és pas que tingui massa diners, ni que n'hi sobrin per malgastar-ne; que amb el que cobra de la vellesa no en té pas per gran cosa i s'ha d'estalviar, però... mai se sap el que una pot trobar al Mercat...

Aquesta roba és bonica... podria fer-ne unes cortines per a la finestra del menjador, que les que hi té, ja són una mica velles... Sí, és clar, les deuria posar quan el noi va tornar de la mili... i ja no sap el temps que fa. Però, i per què les ha de canviar? Si han aguantat fins ara, també poden aguantar un quant temps més; tira, tira. A veure que tenen aquí al costat? Què és això que remena aquesta noieta?

—Rosalia!

—Eh? Ah, hola, Trini.

—Què, has vist res que t'hagi agradat?

—No, noia, de moment vaig mirant.

—I tot això que portes?

—Res, verdura i quatre coses més, que tinc la nevera buida.

—Ja has vist la parada de l'antiquari?

—No... que hi ha un antiquari, avui?

—Sí, és el primer cop que ve. Diu que ell és de per allà Cuenca però que des de fa uns anys viu a... Ai, ara no recordo el nom... És un poble dels voltants de Barcelona, molt conegut... Si surt molt sovint a la tele perquè sempre hi passen coses! No saps quin vull dir?

—Noia, no sé...

—Ai, sí, dona, sí és molt anomenat! Sí el tinc a la punta de la llengua... Bé, tant se val, el que m'ha dit és que si li va bé, vindrà més sovint. Si no l'has vist, t'hi acompanyo que està aquí mateix. Té un munt de coses! La meitat no sé pas per a què deuen servir, però son molt boniques. Hi ha un llum d'oli, preciós, que m'aniria bé per posar-lo a la tauleta del rebedor...

—(A la tauleta del rebedor? Però, si ja no li cap res més!)

—...faria joc amb el morter de bronze que em van dur els nois del Marroc. M'ha dit que era d'uns senyors de per allà Castella, molt rics, però que es van arruïnar.

Mira-te'l, eh que fa goig? Deuria ser una família molt bona perquè es veu que és una peça de categoria, no et sembla?

—Sí...

—Realment és molt maco, però, noia... en demana massa.

L'antiquari, un xicot moreno d'aire agitanat, es mira les dues velles sense molestar-se gaire a fer-les l'article.

Sap que aquella mena de clientes els agrada molt mirar i remenar però, de comprar... Tot i així no els treu els ulls de sobre, no fos cas que... La Rosalia mira embadalida el reguitzell de coses que el venedor té escampat pel terra i els prestatges de la parada: un vell i brut canelobre... ben net li quedaria bé sobre el bufet, però quan en deu voler? Els peus d'un braser... el que té està tot cremat... i aquest es veu en bastant bon estat... Una capseta plena de botons de vidre... de joveneta havia tingut una brusa que es cordava amb botons de vidre de color lila... que bonica que era i que bé que li estava... Què se n'ha fet d'aquella brusa? Ara que està més prima, segur que li tornaria a anar bé... Potser encara la té... deu estar entaforada en algun calaix, o en el bagul... Quan torni a casa, la buscarà.

—Rosalia, vine, fixa't què hi ha aquí!

—Eh, què? Ah, ja vinc.

—Fixa't, quina nina! Es de porcellana. Tenen molt valor aquestes nines. Quan servia a casa dels senyors Molins, en tenien una de semblant. La senyora la tenia posada damunt el tocador i no deixava mai que la toqués ningú. Ui, no sé pas el que hagués passat si algú ho hagués fet! Fixat, que ni tan sols deixava que ningú li tragués la pols i era ella mateixa qui ho feia. Estava una mica carregada de punyetes la senyora, ja t'ho diré; tantes històries per una nina! Rosalia, que m'escoltes?

No, la Rosalia no l'escolta, ni la sent. La Trini —que sempre ho sap tot— deu estar dient tota mena de detalls sobre la nina; fins i tot deu saber quan i qui la va fabricar. Mare de Déu, i que n'és de pesada quan es fa l'entesa! La Rosalia s'ha oblidat de la Trini i s'ha quedat encantada davant aquella nina vestida amb robes elegants i amb un pentinat enlairat, com si fos la Maria Antonieta.

—Rosalia, per què no em contestes!

—Eh, què? Què passa?

—Que què passa? Que em tens aquí garlant sola com

una beneita, ves que passa!

—Ai, noia, mirava la nina...

—Doncs et deia, que els senyors Molins en tenien una i que...

—(Senyor, ja hi torna! A vegades no sé com li aguanto les històries de cals senyors Molins; és que no les acaba mai...)

—...tenen molt valor aquest tipus de nines, perquè ara no se'n troben i les poques que queden es cotitzen molt... I ara, en què coi estàs pensant!

—Eh, en no res! Que s'està fent tard i me n'he d'anar, ves!

—Que te n'has d'anar... però, sí encara és d'hora... I on has d'anar, ara?

—On he d'anar...? A... a casa, que... que tinc feina; on vols que vagi?

—Bé, bé, si tanta pressa tens...

—Sí, que en tinc. Adéu...

—Que vindràs, la setmana que ve?

—Eh? Ah... sí, sí, ja ens veurem.

—Adéu, doncs... que passis un bon dia...

—Sí, Trini, igualment, gràcies.

—Miauuuu...

—Paaassa... Fuuuiig... Aparta't pesat, deixa'm que obri la porta...

—Miauuuu...

—Sí, ja sé que deus tenir gana... però t'hauràs d'esperar. Tinc altres coses a fer, primer, que donar-te de menjar. Ni sé encara el que em faré per dinar...

—Miauuuu...

La Rosalia obre la porta i entra a la casa seguida del negre i delerós gat que la festeja. Aparta la cortina de l'entradeta i s'endinsa pel corredor fins arribar a la cuina

on deixa els quatre paquets que carreteja. Guarda el menjar a la nevera i al rebost i se'n va a l'habitació de l'àvia. S'acosta a la grossa calaixera i n'obre el primer calaix. Llençols, cobrellits, vànoves... Després els altres. Vestits vells de la mare, mocadors, camises de dormir... No sap pas per què guarda tot allò que ja no serveix per a re. N'hauria de fer draps. Tovalles, tovallons, el vestit de casament... I la brusa, on deu estar la brusa? No recorda pas que la llencés. Potser la va posar al bagul... S'hi acosta i l'obre. Flassades, roba dels nens, un vestit del pare... I això, què deu ser? Un àlbum de fotos! Mare de Déu, i qui deuen ser tota aquesta gent! No coneix ningú. Deuen ser molt antigues, per la forma que van vestits, i amb aquests pentinats...

—Oh, aquesta semblo jo! Potser és l'àvia! Sí que ho deu ser. De joveneta, molta gent m'ho deia que m'hi assemblava molt. Era ben maca. Oh, però... això que té a les mans, si sembla una nina com la de l'antiquari! Deixa'm posar les ulleres... Sí que ho és, sí. No recordo haver-la vista mai.

—Miauuu...

—Eh, què hi fas aquí! Fuig, no vull que hi entris aquí, passa fora! Ai, quina hora deu ser, encara m'he de fer el dinar!

El dinar ha fet que la Rosalia tornés al quefer rutinari i oblidés la brusa i l'àlbum de fotografies. Ara, asseguda a la butaca, com fa cada dia després de menjar, un cop rentats els plats, veu la interminable sèrie de la tele. Passada una estona, les desgràcies dels protagonistes la cansen i al cap de poc es queda adormida.

Passat un temps, la Rosalia es desperta amb una idea fixa al cap.

—La brusa!

A la tele, les desgràcies de la família Montesinos s'han pres un descans fins demà i han donat pas a una tertúlia de xafarderies. On deu ser la brusa? S'alça de la butaca, tanca la tele i se'n torna remugant a l'habitació de l'àvia.

—Quan busques una cosa, no la trobes mai!

És clar que fa anys que va deixar de posar-se-la; no n'està ben segura però, diria que no la va llançar. Era una brusa molt maca. Quan entra a la habitació, el primer que veu es l'àlbum de fotografies. L'agafa, s'asseu a la cadira i es posa a fullejar-lo. Passa els fulls de pressa; tota aquella gent que no coneix no li diu res. I es para novament en el retrat de l'àvia. Quina edat deuria tenir, allí, l'àvia? Vint anys? No... segurament en deuria tenir menys. Amb aquells vestits i pentinats d'aquella manera, la gent es veia molt més gran del que eren. Com a molt en tindria divuit... o potser menys, ja veus. Sí, perquè, si es va fer la foto amb la nina, no deuria ser pas massa gran.

Ja és prou estrany que no recordi haver vist abans aquell àlbum, però, el que encara l'estranya més, és la nina. De menuda, a l'estiu, quan no hi havia escola, anava sovint a jugar a casa l'àvia i no la recorda pas gens. Ni una mica. Quina llàstima, què se'n deuria fer? Si la tingués ara, com faria posar les dents llargues a la Trini. I continua remenant dins el bagul sense saber massa bé si busca la brusa o la nina.

La Rosalia va traient objectes i robes del bagul i al seu voltant s'hi van escampant trossos de vida, omplint-se-li el cap de records i d'enyorança. I li sembla mentida el que les persones deixen en les coses que els han servit: un mocador, unes arracades, una bossa... Però la brusa dels botons de vidre de color lila, no la troba.

En el fons del bagul hi veu una vànova. Li sembla recordar que era de l'àvia. És ben bonica pels anys que deu tenir. Podria posar-la al seu llit i treure la que hi té, que és molt vella... Però sembla molt grossa. Abans ho

feien tot tan gran que no li deurà anar bé. Però si no ho mira no ho sabrà. I agafant-la per una punta, es posa dreta i comença a desplegar-la per veure quina grandària té. I, en desembolicar-la, d'entre els plecs surt una capsa que cau rodolant fins al terra. La Rosalia es queda sorpresa amb la vànova desplegada a les mans mirant la capsa. Deixa caure la roba i s'ajup a collir-la i tot seguit comença a deslligar el cordill que la tanca. Després alça la tapa. Una fina roba de color morat embolica alguna cosa. A poc a poc la va apartant i sota la roba troba una nina vestida amb robes elegants i amb pentinat enlairat com si fos la Maria Antonieta.

II

La Rosalia està asseguda a la butaca per veure la tele com cada dia després de dinar. Però avui no la mira. Avui, les desgràcies de la família Montesinos no aconsegueixen atraure-li l'atenció. La Rosalia avui té els ulls en el bufet. En un dels prestatges, al costat d'una fotografia dels néts, hi ha la nina Maria Antonieta. Li ha tret la pols i li ha netejat la roba. Li ha raspallat el cabell i li ha refet el pentinat i fins i tot li ha cosit una punta del vestit que estava descosida. I ha quedat com nova i està satisfeta del goig que fa. Bé, com nova... té dos dits de la mà esquerra escapçats i els ulls no se li obren. Amb tants anys d'estar guardada, deu tenir el mecanisme espatllat; és una llàstima. Però, vaja, no està tan malament; sembla que dormi. Quan trobi a la Trini, sense dir-li res de la nina, la convidarà a cafè perquè la vegi. Ui, es quedarà de pedra! Ja

sap que li dirà que té els dits trencats i que els ulls no se li obren, però, valdrà la pena veure la cara que hi posarà. Si ella la tingués, Mare de Déu, ja la sentiria; no hi hauria pas qui la fes callar!

—Miauuu...

—Ah, hola, ja tornes a ser aquí? Deus tenir gana, oi, que has tornat? Mira que espantar-te d'una nina i fugir corrents! Vine, vine aquí que te l'ensenyaré. Mira, veus que maca que és?

—Bffff!

—Què teens, què et passa? Ja hi tornes? Però no siguis ruquet, si no és més que una nina antiga...

—Bffff!

—Bé, bé, estigues tranquil! Ja veig que no t'agrada. Ves quina ruqueria... on vas ara! Vine que t'he guardat una mica de pollastre. Què, no en vols? Ah... ja volia dir jo. T'agrada el pollastre, eh, murri.

—Bffffff!!!

—Ai, mare, quin esglai! Què t'agafa, ara! Què veus, què mires? La nina? Deixa-la estar la nina.

—Bffffff!!!

—Què té, la nina... La nina! Té els ulls oberts!

—Miauuu!!!

—Què fas, estigues, que trencaràs el plat, no siguis ximple! On vas, ara!

—Miauuu!!!

—Macasum el gat, ho ha tirat tot enlaire! Guaita quin escampall! Ves quina mania amb la nina! I mira, ara té els ulls ben oberts! Es deu haver cansat de dormir. I quins ulls que té. Fa una mirada una mica rara, però... Coi de gat, ara ho hauré de netejar tot! No sé pas què li ha agafat amb la nina, no havia fet mai una cosa així...

Asseguda a la cadira, la Rosalia fa mitja. Està fent un jersei per al net, pel seu Sant. Sempre li ha agradat fer mitja. Així s'entreté i el temps li passa més de pressa. Avui, però, està un xic amoïnada pel gat. No entén l'esverament amb la nina. Sempre ha estat un animaló ben manyac. Si segueix així, el farà fora i no el deixarà entrar més. Encara que li sabrà greu perquè li fa companyia. Ves que li ha vist, a la nina.

La Rosalia, sense deixar de fer anar les agulles, aixeca el cap i es mira la nina. Dona, no és que sigui molt maca, té la cara de pepa, com totes les d'aquell temps, però tampoc n'hi ha per sortir corrents. Els ulls, els té una mica estranys... Ai! Quina punxada! Noi, no es pot badar.

—Oh, m'he fet sang. Hauré de posar-m'hi mercromina. Coi de gat, no sé per què m'hi he de capficar tant!

A la Rosalia, tot i haver-se untat el dit amb mercromina, continua fent-li mal. Deixa les agulles i la llana i engega la tele. Canvia d'un canal a l'altre buscant un programa que li agradi. A l'un fan anuncis, a l'altre un concurs d'aquells que necessites haver fet el batxillerat. A aquest fan una pel·lícula de por... No en té pas cap ganes ara, de posar-se a patir. Ah, mira, ara acaben els anuncis. A veure què faran... Una pel·lícula; com també sigui de por... És en blanc i negre, deu ser antiga. Ja està començada. Oh, si és la Bette Davis! Així segur que li agradarà! Li sembla que ja l'ha vista... però no la recorda. La Bette es discuteix amb el seu *nòvio* i no sap si menjar-se un dolç que hi ha dins una copa. Sembla que es barallen per culpa d'una altra dona que hi ha pel mig. La Bette està molt enfadada amb una tal Eva. Finalment es menja el dolç amb un cop de ràbia... Per uns moments, la Rosalia s'oblida de la pel·lícula i gira el cap per mirar la nina. I té una retirada a la Bette. Sobre tot els ulls; semblen els d'ella quan s'enfada. La de l'antiquari no la

tenia aquesta expressió com de malcarada. I si la posés sobre la tele? Potser es destacaria més i lluiria millor que sobre el bufet envoltada d'altres coses.

La Rosalia s'aixeca, agafa la nina curosament i la deixa damunt la tele. Li arregla una mica el vestit i el cabell i es fa enrera per mirar quin efecte fa. Sí, que hi queda bé. A més, posada aquí, quan entres a la saleta, es el primer que es veu. Contenta, la Rosalia se'n torna a la cadira disposada a seguir veient la pel·lícula. Al cap de poc, la pantalla comença a omplir-se de ratlles i puntets blancs fins a esborrar-se la imatge. Vaja, ara s'ha espatllat l'emissora! S'espera uns moments però veient que no s'arregla, decideix canviar de canal i comença a prémer els diferents botons de l'aparell. Però a tots passa el mateix; la pantalla segueix plena de ratlles i puntets blancs. Quina contrarietat, ara es deu haver espatllat la tele i no podrà veure la Bette! Oh, i el que li deurà costar arreglar-la! Senyor, una despesa més, com si els hi regalessin, els diners! Més valdrà que ho deixi estar i se'n vagi al llit. Ja s'hi capficarà demà; ja està prou atabalada avui.

III

—Rinnng! rinnng!

—Ai, deu ser la Trini. Ja vinc, un moment! A veure... Aquesta arruga no m'agrada... Ara, així està més bé... Sí, ja es veu bé, ja... quan entri, serà el primer que vegi. Ha, que poc s'ho espera!

—Riiiiinnng!!! Riiiiinnng!!!

—Ja vinc, ja vinc!

—On diable eres que has trigat tant a obrir!

—E-estava...

—Vinc tota trasbalsada!

—I doncs, què et passa?

—Que què em passa? Que no sé on anirem a parar, això és el que em passa!

—Au, va, dona, que no n’hi deu haver per tant. Passa, passa, anem a la saleta.

—Aquest jovent, que cada dia són més insolents i més mal educats! Fixa’t que aquí, al portal mateix, hi havia dos joves, un noi i una noia, que no ho hauries dit pas que fos una noia perquè semblava talment un xicotot. Mare de Déu, no sé pas què els hi veuen en aquestes mosses d’ara; no tenen ni tripa ni moca! Als meus temps, les noies...

—Els teus temps eren uns altres, Trini. Que voldràs una mica de cafè?

—Eh, ah, sí, és clar; per què et penses que he vingut! Doncs, el que et deia...

—Oh, quina brusa més bonica que portes. Té els botons de vidre de color lila com una que tenia jo...

—Mira que n’arribes a ser d’encantada! Si era teva! Si me la vas donar perquè et venia petita!

—Ai, sí que és veritat que te la vaig donar, ara me’n recordo; sí que tens raó.

—I és clar que la tinc! El que passa és que no sembla la mateixa. Com que el color era molt lleig, la vaig tenyir i ara sembla nova.

—I jo, bleda de mi, buscant-la per tot arreu com una beneita...

—No deus voler pas que te la torni, ara!

—Ai, no, dona, no; no pateixis.

—Ah, em pensava! I, em deixaràs que t’expliqui el que m’ha passat d’una vegada, o no?

—Sí, dona, sí, digues. Mira, saps què, mentre m’ho expliques, per guanyar temps, aniré fent el cafè. (I amb tantes històries, encara no ha vist la nina!)

—Doncs et deia... Que et deia? Ja no me'n recordo... com que m'has tallat! On era, jo... Ah, sí, doncs deia que aquell parell de poca-soltes estaven asseguts al mig de la vorera sense deixar-me passar. I no hi ha hagut manera que s'aixequessin; he hagut de baixar jo! T'has fixat! He hagut de ser jo la que baixi! I a sobre el que m'han dit! Si els haguessis sentit, quina llengua, Déu meu! És que no hi ha dret, ni vergonya, ni respecte, ni res de res! No sé pas on anirem a parar...

—Aquí està el cafè. Bé, i què me'n dius?

—I què et dic de què?

—Però, que no l'has vista!

—Sí no l'he vista? Ah, vols dir la Constança! Sí, que l'he vista! I tant si l'he vista! Sembla mentida! Tant plorar al Paco, que sí el Paco per aquí, que si el Paco per allà, i té, al cap de quatre dies, ja en té un altre; fotet!

—La nina, vull dir!

—...la nina? Quina nina?

—Sobre la tele.

—Ah... Oooh! Però... sí és la de l'antiquari! Caram, Rosalia, pots anar dient que no t'arriben!

—Nooo... no ho és pas, la de l'antiquari! Aquesta és meva. Bé, era de l'àvia. La vaig trobar al bagul, l'altre dia remenant.

—Ah, mira que bé, oi? A veure, deixa-me-la mirar... Sí, ja ho veig que no ho és la de l'antiquari. Aquesta és molt diferent; té dos dits trencats i el vestit no és tan bonic...

—I que més li passa?

—Doncs... els cabells... estan una mica fets malbé. I la cara, no sembla pas massa ben polida. Però, mira, si dius que te l'has trobat...

—(A vegades, és que n'hi hauria per aixafar-la!)

—...la de la senyora Molins, sí que n'era de maca...

—(Vaja, ja m'estranyava que tardessin tant a sortir els senyors Molins! Però, vaja, ja pot anar dient, ja, que l'enveja se la menja!)

—...tenia una cara fina, fina. I el vestit que duia, era de seda rosa acabat amb unes puntes. I al cap, hi duia una diadema amb brillants que li feia joc amb les arracades que eren una preciositat. És clar que ells eren rics i s'ho podien permetre. Però, noia, aquesta, què vols que et digui; aquests dits trencats la desmereixen molt. Ai, m'he tallat! Aquests dits tallen! I quin tall m'ha fet la mala bruixa! Oh, i em surt sang! Corre porta'm esperit!

—Oh, però, si no ho semblava pas que tallés. Quan la vaig netejar...

—Au, vinga, mou-te, que em surt sang! Sols faltaria que se m'infectés, ara!

La Rosalia planxa al menjador; s'estima més fer-ho a aquesta última hora de la tarda que ja no fa tanta calor. Té la finestra oberta i pels travessers de la persiana es filtren els darrers raigs de sol omplint la paret de ratlles grogues. El gat ha tornat. Està estirat mandrejant vora seu. Se'l veu prou tranquil; a veure si li haurà passat la ximpleria amb la nina. No entén com es va poder tallar, la Trini. Quan va netejar la nina no li va semblar pas que poguessin tallar els dits trencats. Potser fora millor acabar de trencar-los. Potser amb una llima...

La porta que dóna a la saleta esta oberta i des d'allí es veu la tele amb la nina. La Rosalia es para i se la mira. Aquells ulls no li acaben d'agradar; li fan la fesomia rara. Mou el braç amb la planxa a la mà per deixar-la a la reixa, quan el gat s'aixeca de cop fent un gran esbufec.

—Bfffff!!!

—Què tens, ara, ja et torna a agafar!

—Bfffff!!!

El gat surt corrent i dona un cop a la post de planxar que la fa trontollar.

—Ai, què fas, estigues! La planxa, beneit!

—Miauuuuuu!!!

—Coi d'animal! Ja n'estic tipa de tanta ruqueria! Té, ara, la planxa per terra... i trencada! Tipa i ben tipa, que n'estic! Des de fa uns dies que només fan que passar-me coses! L'altre dia la tele —que per cert, no sé què esperen a venir a arreglar-la— i ara la planxa. Coi de gat, com et torni a veure per aquí, el cop d'escombra que t'emportaràs no te'l traurà ningú! Ja m'ho va dir la Trini que els gats negres porten malastrugança! Que no torni que sabrà qui sóc! Em sabrà greu perquè el trobaré a faltar però, com el vegi altra vegada per aquí, anirà ben arreglat! Encara que, tot i el que digui la Trini, aquest, per ser negre, es força tranquil i falaguer. I no és pas que em doni feina; ve de tant en tant, quan té gana, li dono alguna cosa de menjar i després s'ajeu al meu costat tan tranquil mentre jo faig mitja o miro la tele. S'està un dia o dos i després se'n va. Deu anar a rondar-la; a veure món. Fins que al cap d'uns quants dies torna. I ara, ves quina poca-soltada; fer-li por la nina. Si serà tanoca!

I de la nina, també en començo a estar una mica tipa. Que abans que la trobés, la pobra bèstia no havia fet mai una cosa així...

La nina...

Si no hagués estat per la Trini, poc cas n'hauria fet, de la nina. No m'han agradat mai gaire les nines; ni de petita. M'agradava més jugar a cuines i a fer menjars. Però, és que la Trini i els seus fums. A vegades és que n'hi ha ben bé per matar-la. Sempre et fa sentir poca cosa. Ella sempre és més que tu i sempre ho sap tot. Per això m'ha agradat fer-li dentetes amb la nina. I n'hi ha fet! I tant si n'hi ha fet! No li hagués trobat tants defectes, sinó. Però, allà ella

i les seves grandeses; jo sí que rai, ben tranquil·la que dormo.

Tant com presumiria la Trini, amb una nina així. Sí fos d'ella, totes les pegues que li ha trobat serien qualitats. Mare de Déu, si sembla que la senti! «És una peça única, molt antiga. Té molt valor. Molt més que la dels senyors Molins. I tant, on vas a parar, no es pot ni comparar! Només cal veure el vestit tan antic, i el pentinat. I aquests dits trencats...» Buf, sort que no és seva; tot això que m'he estalviat de sentir.

Encara que, potser n'he fet un gra massa i tot això que m'ha passat és un càstig per voler-li fer enveja. Me n'hauré de confessar...

I sí la hi donés? Potser així li passaria l'enrabiada que va agafar en tallar-se el dit. De fet, no m'agrada pas gaire, la nina. Té una mirada, amb aquests ulls de Bette Davis enfadada que fa... Potser està enfadada pels anys que havia estat tancada dins la capsa. O pels dits trencats, vés a saber... Qui els hi deuria trencar? L'àvia, ben segur. I com que jo m'hi assemblo, ara es deu pensar que sóc ella i em mira malament. Sí, dona i per això ara em fa la guitza i ha fet que s'espallí la tele i es trenqui la planxa! Ai, senyor, quines bestieses que se m'acudeixen! Ja dec començar a repapiejjar!

Pensant-ho bé, em sembla que sí que la hi donaré... Tot plegat, no deixa de ser una andròmina més a treure la pols i ja en tinc prou de feina.

Tira, tira, ves si li donaré la nina de l'àvia! Que es compri la de l'antiquari si és que en vol una, que per al que li convé, prou que en té de diners!

Però, potser si me'n desfés, el gat tornaria... Que, per molt que digui la Trini, m'agrada més el gat que no pas la nina. Ai, ara no sé què fer... Hauré de pensar-m'ho...

IV

Són les onze del matí i el carrer Major bull de moviment; és dia de Mercat. Com sempre, el carrer està molt concorregut i es fa difícil bellugar-s'hi. Parades atapeïdes de tota classe de gèneres temptadors, ofereixen, insistentment, els seus productes als curiosos vianants. Entre la cridòria i el brogit, obrint-se pas entre la gent, la Rosalia, com fa cada setmana, va d'un lloc a l'altre, tafanejant aquí i allà, per si veu alguna cosa que li pugui interessar.

Les cortines del menjador... algun dia o altre les haurà de canviar... Aquesta roba és bonica, l'altre dia ja se la va mirar... i està bé de preu... potser que es decideixi i prengui una determinació...

—Rosalia!

—Eh, què? Ah, hola Concepció.

—Com estàs?

—Bé, i vosaltres?

—Noia, de moment anem fent, que ja és molt, que ja veus com ens van deixant, oi?

—... què vols dir?

—La pobra Trini, quina desgràcia, tan eixerida que estava!

—La Trini? Què li passa a la Trini?

—Però, que no ho saps?

—Que no sé el què?

—Que és morta!

—Morta! Ai, Verge Santíssima, però que dius, ara!

—Sí, noia, i ben morta que és. Però, de veritat que no ho sabies?

—I com volies que ho sabés si ningú me n'ha dit res ni he sentit cap comentari!

—Ai, doncs sí que em sap greu, noia...

—I quan ha estat?

—Oh, ja fa tres dies.

—Mare de Déu, tres dies! Així ja deu ser enterrada.

—Sí, és clar...

—Senyor, i jo sense saber-ne res i sense poder anar a l'enterrament! I què va passar?

—Es veu que va caure. Una veïna la va trobar a la saleta, caiguda al terra, morta, al costat de l'aparador. Es veu que deuria pujar a l'escaleta per treure la pols o agafar alguna cosa —ja saps com ho tenia tot, de ple de coses— potser la nina dels senyors Molins, perquè...

—La nina dels senyors Molins?

—Sí, la que li va donar la senyora Molins.

—La senyora Molins li va donar una nina?

—Sí. No fa pas gaire que la vaig trobar, deu fer dos o tres dies, divendres o dissabte passat, i m'ho va explicar. Que la senyora Molins, quan ella va plegar, li va regalar una nina antiga molt maca i mentre pensava on la posaria, la va guardar tan ben guardada, que després no recordava on l'havia posat. I el dia que ens vam veure estava tota contenta perquè feia quatre dies que l'havia trobat. Doncs diu que a la mà hi tenia una roba que semblava el vestit d'una nina. Que amb el cop deuria esmicolar-se, perquè diu que al terra hi havia un gran escampall de trossos de terrissa...

—(La nina!)

...sembla ser que en enfilar-se, deuria entrebancar-se o li va rodar el cap o vés a saber. I es veu que en caure va topar amb el cantell de l'aparador perquè tenia un gran cop al cap. I mira, allí es va quedar la pobra... Ves quina mala sort.

—Sí...

—Què et passa res? Estàs molt blanca.

—Eh? No, no em passa res, què vols que em passi.

—Ai, és que ara em sap greu haver-t'ho dit d'aquesta manera; éreu tan amigues.

—Sí, ves, no t'hi amoïnis, ara; ara ja està fet. Algú altre havia de ser.

—Sí, és clar, però em sap greu. Bé, et deixo que se'm fa tard.

—Au, vé, vé.

La Rosalia ja no pensa en les cortines; està trasbalsada. I al cap, ara, no hi té altra cosa que la Trini. I la nina. Tan contenta que va estar, amb la nina, quan la hi va donar. I després va i diu que era dels senyors Molins! Això li ha sabut greu. Més, malgrat tot, voldria resar-li un parenostre. Però allí no pot, hi ha massa xivarri; millor farà d'anar-se'n a casa. I, decidida, gira cua i se'n torna.

En passar entre les parades veu l'antiquari agitanat i sense poder evitar-ho, els ulls se li van cap al prestatge on la setmana passada hi havia la nina. Encara hi és. La nina dels senyors Molins... Pobra Trini, sempre tan envejosa. Per uns moments se la queda mirant, després, instintivament, sense saber massa el per què, es fa la senyal de la creu i se'n va apressada.